

คำนำ

คู่มือการจัดการเรียนรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพครู ภาษาและวัฒนธรรม จัดทำขึ้นเพื่อให้นักศึกษาได้มีตำราหลักในการศึกษาตามสาระความรู้และสมรรถนะที่กำหนดไว้ในประกาศคณะกรรมการคุรุสภา เรื่อง สาระความรู้ สมรรถนะและประสบการณ์วิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และศึกษานิเทศก์ตามข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556

คุรุสภาได้กำหนดมาตรฐานของผู้ประกอบวิชาชีพครู โดยกำหนดสาระความรู้และสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพครูตามมาตรฐาน ทั้งนี้ ในส่วนของมาตรฐานภาษาและวัฒนธรรมได้กำหนดสาระความรู้ไว้สองประการคือ 1) ภาษาและวัฒนธรรมไทยเพื่อการเป็นครู 2) ภาษาต่างประเทศเพื่อพัฒนาวิชาชีพครู โดยมุ่งเน้นให้มีสมรรถนะ 1) สามารถใช้ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน การเขียนภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ เพื่อการสื่อความหมายอย่างถูกต้อง 2) ใช้ภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ

คณะครุศาสตร์ขอขอบคุณอาจารย์ผู้สอนทุกท่านได้เรียบเรียงผลงานชิ้นนี้ เพื่อใช้ในการศึกษาให้มีมาตรฐาน ขอขอบคุณเจ้าของผลงานทุกท่านที่ใช้ในการอ้างอิง หากมีข้อผิดพลาดประการใด ขอความกรุณาแจ้งที่ eduyru@gmail.com เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

ผศ.ดร.กฤษฏา กุณทล

30 มิถุนายน 2560

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
หน่วยที่ 1 ความสำคัญของภาษา รศ.ดุขมฐิติ มัชฌิมมาภิโร	5
หน่วยที่ 2 การฟัง รศ.ดุขมฐิติ มัชฌิมมาภิโร	17
หน่วยที่ 3 การพูด รศ.ดุขมฐิติ มัชฌิมมาภิโร	27
หน่วยที่ 4 การอ่าน รศ.ดุขมฐิติ มัชฌิมมาภิโร	35
หน่วยที่ 5 การเขียน รศ.ดุขมฐิติ มัชฌิมมาภิโร	45
Unit 6 Introduction to School อ.นุรฮาวาณี บอดตอ	55
Unit 7 Life as a Teacher อ.เฟรดดาว สุไลมาน	63
Unit 8 Teachers on Board อ.ฟาร่า สุไลมาน อ.สาวิตรี มะค่อมะ	77
หน่วยที่ 9 ภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการอยู่ร่วมกัน อ.ชณิตา แก้วเอี่ยม ผศ.ดร.กฤษฏา กุณทล	105

หน่วยที่ 1

ความสำคัญของภาษา

เราโชคดีที่มีภาษาของตนเองแต่โบราณกาลจึงสมควรอย่างยิ่งที่จะรักษาไว้ ปัญหาเฉพาะในด้านรักษาภาษานี้ก็มีหลายประการ อย่างหนึ่งต้องรักษาให้บริสุทธิ์ในทางออกเสียง คือให้ออกเสียงให้ถูกต้อง ชัดเจน อีกอย่างหนึ่งต้องรักษาให้บริสุทธิ์ในวิธีใช้หมายความว่า วิธีใช้คำมาประกอบเป็นประโยค นับเป็นปัญหาที่สำคัญ ปัญหาที่สามคือ ความร่ำรวยในคำของภาษาไทยซึ่งพวกเรานึกว่าไม่ร่ำรวยพอจึงต้องมีการบัญญัติศัพท์ใหม่มาใช้...”

“...ภาษาไทยนั้นเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งของชาติ ภาษาทั้งหลายเป็นเครื่องมือของมนุษย์ชนิดหนึ่ง คือเป็นทางสำหรับแสดงความคิดเห็นอย่างหนึ่ง เป็นสิ่งที่สวยงามอย่างหนึ่ง เช่น ในทางวรรณคดี เป็นต้น ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องรักษาไว้ให้ดี”

พระราชดำรัสในการประชุมทางวิชาการของชุมนุมภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 29 กรกฎาคม 2505

ประกาศ ปานเจียง (2558) ได้กล่าวถึงข้อเขียนของผู้เชี่ยวชาญภาษาไทยร่วมสมัยสองท่านที่ได้เขียนถึงความสำคัญและคุณค่าของภาษาไทยคือ ประยอม ซองทอง ศิลปินแห่งชาติสาขาวรรณศิลป์ และฐะปะนีย์ นาครทรรพ ไว้ดังนี้

“ความงดงามของภาษาไทย” เพื่อสื่อความหมายให้ผู้อ่านเห็นลักษณะสำคัญของภาษาไทย ซึ่งกล่าวไว้ 8 ประการ ได้แก่

1. ภาษาไทยเป็นภาษาคนตรี
2. ภาษาไทยมีอักษรไทยเป็นของตนเอง
3. ภาษาไทยมีตัวเลขไทยเป็นเอกลักษณ์
4. ภาษาไทยเป็นภาษาคำโตด
5. ภาษาไทยมีฉันทลักษณ์
6. ภาษาไทยมีภาษาถิ่นหลากหลายทุกภูมิภาค
7. ภาษาไทยเป็นภาษาที่อ่านออกเสียงเป็นทำนองเสนาะได้ไพเราะ
8. ภาษาไทยคำนี้มีคำพ้อง

ศาสตราจารย์ฐะปะนีย์ นาครทรรพ ได้เขียนเป็นบทความชื่อ “ภาษาไทย ภาษาถิ่น ไม่ล้นสูญ” ตีพิมพ์ครั้งแรกในวารสารวิชาการชื่อ “ภาษาไทยของเรา” ซึ่งเป็นวารสารของสมาคมภาษาและหนังสือแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ปีที่ 26 ฉบับที่ 1 – 2 (เม.ย. 2537 – มี.ค. 2538) กล่าวถึงภาษาไทยในฐานะภาษาประจำชาติไว้ 2 ประเด็น คือ คุณค่าและคุณลักษณะของภาษาไทยที่เอื้ออำนวยต่อการอยู่คงทน